

SZÓTÁR

- A** **adsum adesse affui** – ott van, jelen van
aedēs, -is, f. – templom
agō 3 ēgī āctum – tesz, csinál, **fēstum**
 agēre: ünnepelni, ünnepet ülni, tartani
agmen, -inis, n. – menet
aureus 3 – aranyozott, arannyal díszített
campus, -ī, m. – mező, síkság; **Campus**
Mārtius: Mars mező
caput, -itis, n. – fej
Capitōlinus 3 – capitoliumi
Capitōlium, -ii, n. – Róma egyik dombja s
 rajta *Iuppiter* főtemploma
clāmō 1 – kiabál, kiált(ozik)
cōsul, -is, m. – a köztársaság legfőbb tiszt-
 ségviselője a császárkorig
currus, -ūs, m. – diadalszekér, harci szekér
dēpōnō 3 -posuī -positum – letesz
dum – miközben, mialatt
equus, -ī, m. – ló
exercitus, -ūs, m. – hadsereg
fēlix (fēlicis) – boldog, szerencsés, sikeres
fēstum, -ī, n. – ünnep(nap)
fortis 2 – bátor
Fōrum, -ī, n. – a kereskedelmi és állami élet
 központja Rómában, a *Capitōlium* és a
Palātium között; mint köznévként „piactér”
 a jelentése
hoc lásd a **hic, haec, hoc** névmás ragozását
 a nyelvtanban, a köv. olvasmány után!
hostis, -is, m. f. – ellenség; idegen
ibat lásd az **eō ire ivi itum** ige ragozását a
 nyelvtanban!
immolō 1 – (fel)áldoz
insignis 2 – kitűnő, kiváló, jeles, nevezetes;
amiről, amiben, ami miatt: ablativus;
insigni suā virtūte – módhatározó: „kivá-
 ló bátorsága révén”
intrō 1 – bemegy, belép; *ahová: accusativus*
iō – indulatszó az öröm kifejezésére
lovi dativus a **Iuppiter, lovis, m.** tulajdon-
 névből (ragozása: **Iuppiter, lovem, lovis,**
lovi, love) – Jupiter, a rómaiak legfőbb is-
 tene, *Sātūrnus* és *Rhēa* fia, *Iūnō* férje, az
 ég, a villámlás, a mennydörgés, az eső, a
 hő ura, az állam és a család legfőbb őre
iūdicō 1 – (meg)ítél
Mārtius 3 – Marshoz tartozó; **Campus**
Mārtius: Mars mező
omnis 2 – egész, minden, összes, mind
ōrnātus, -ūs, m. – (dísz)ruha
per praepositio + acc. – valamin keresztül,
 át; végig; szerteszét
porta, -ae, f. – kapu
post praepositio + acc. – mögött
postquam – azután, hogy; miután
praetereō -ire -ivi -itum – mellette elmegy,
 elhalad; *ami mellett: accusativus*
propter praepositio + acc. – miatt, -ért
pūblicus 3 – állami, köz-
quae, quam, quā, quem, quī lásd a **quī,**
quae, quod névmás ragozását a nyelvtan-
 ban!
quattuor ragozhatatlan – négy; utána többes
 számot használ a latin
sacer, sacra, sacrum – szent; **Via Sacra:** a
Forumon át a *Capitōliumra* vezető út; a
 szövegben *ablativusban* áll és „hol?” kér-
 désre felel
salūtō 1 – üdvözlő, köszönt
senātus, -ūs, m. – szenátus, a római állam-
 tanács
similis 2 – hasonló; *akihez: dativus*
spectāculum, -ī, n. – látványosság
stō 1 steti statūrus – áll
super praepositio + abl. – fölött, -on, -en,
 -ön
taurus, -ī, m. – bika
teneō 2 tenui tentum – (kezében) tart
tōtus 3 – egész, teljes; **tōtā urbe** – „hol?”
 kérdésre felelő helyhatározó
triumphālis 2 – győzelmi, diadalmi
triumphātor, -ōris, m. – diadalmaskodó,
 győzelmet ünneplő
trumphe! – a diadalmenetet kísérő öröm-
 kiáltás
triumphus, -ī, m. – diadalmenet
vestimentum, -ī, n. – ruha, ruházat
via, -ae, f. – út; **Via Sacra:** a *Forumon* át a
Capitōliumra vezető út; a szövegben *abla-
 tivusban* áll és „hol?” kérdésre felel
vincō 3 vici victum – (le)győz, győzelmet
 arat; felülmúl
victōria, -ae, f. – győzelem
virtūs, -ūtis, f. – erény, erő, bátorság;
insigni suā virtūte – módhatározó: „kivá-
 ló bátorsága révén”